

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 12/2015)

София, 16 декември 2015 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия	3
2	Външна търговия с основни земеделски култури.....	3
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	3
2.2	Плодове и зеленчуци	4
3	Цени	5
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	5
3.2	Плодове и зеленчуци	6

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия

Окончателните оперативни данни за проведените основни селскостопански мероприятия през 2015 г., обобщени към 03.12.2015 г., са публикувани в Бюлетин № 11/2015. Обзорът на основните селскостопански мероприятия за 2016 г. ще стартира през пролетта на 2016 г.

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна (откъдето традиционно се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури) са изнесени 21,9 хил. тона пшеница, а експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода 01.07. – 13.12.2015 г. на настоящата 2015/16 пазарна година, износът на пшеница през пристанището достига 898,7 хил. тона, което е с 40,7% повече спрямо същия период на 2014 г. В същото време, изнесените количества рапица и ечемик са съответно с около 44% и 50% под миналогодишните.

През Пристанище Бургас засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от Пристанище Варна, тона

Продукти	01.07. – 13.12.2014	01.07. – 13.12.2015	Изменение
пшеница	638 922	898 740	40,7%
ечемик	182 882	91 846	-49,8%
рапица	157 515	88 335	-43,9%

Източник: Пристанище Варна

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

Общото количество царевица, изнесено през Пристанище Варна за периода 01.09. – 13.12.2015 г. възлиза на 179 хил. тона (от които 5,6 хил. тона през последната седмица) - с близо 65% по-малко спрямо съответния период на 2014 г. Към този момент износът на слънчоглед през порта изпреварва с 4,9% миналогодишния, достигайки 88,1 хил. тона.

От началото на настоящата 2015/16 пазарна година до момента не е реализиран износ на царевица и слънчоглед през Пристанище Бургас.

Износ на царевица и слънчоглед от Пристанище Варна, тона

Продукти	01.09. – 13.12.2014	01.09. – 13.12.2015	Изменение
царевица	791 726	278 955	-64,8%
слънчоглед	84 034	88 148	4,9%

Източник: Пристанище Варна

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като през периода 01.07 – 13.12.2015 г. не е осъществяван такъв през пристанищата Варна и Бургас.

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през периода м. януари – м. септември 2015 г. в страната са внесени 170 хил. тона пресни зеленчуци и 192,5 хил. тона пресни плодове, съответно със 17,6% и 4,7% повече спрямо същия период на предходната година. Най-голям принос за ръста на общия внос на пресни зеленчуци има нарастването на доставките на картофи и домати, съответно с 42,2% и с 32%. Сред традиционно внасяните в големи количества зеленчуци, намаление на вноса се наблюдава при лука – с 14,2%. При пресните плодове, водещ остава вносът на видове, каквито не се произвеждат в страната като банани и цитрусови плодове. Съществен дял заемат и доставките на дини, ябълки и праскови, които нарастват с между 5,3% и 19,8% на годишна база. От друга страна, вносът на ягоди намалява почти наполовина спрямо същия период на предходната година.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – септември 2015 г., сравнено със същия период на 2014 г., тона

Поток	Продукти	януари - септември 2014	януари - септември 2015	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	144 601	170 045	17,6%
	пресни плодове	183 802	192 492	4,7%
Износ	пресни зеленчуци	18 762	16 062	-14,4%
	пресни плодове	24 751	25 079	1,3%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ

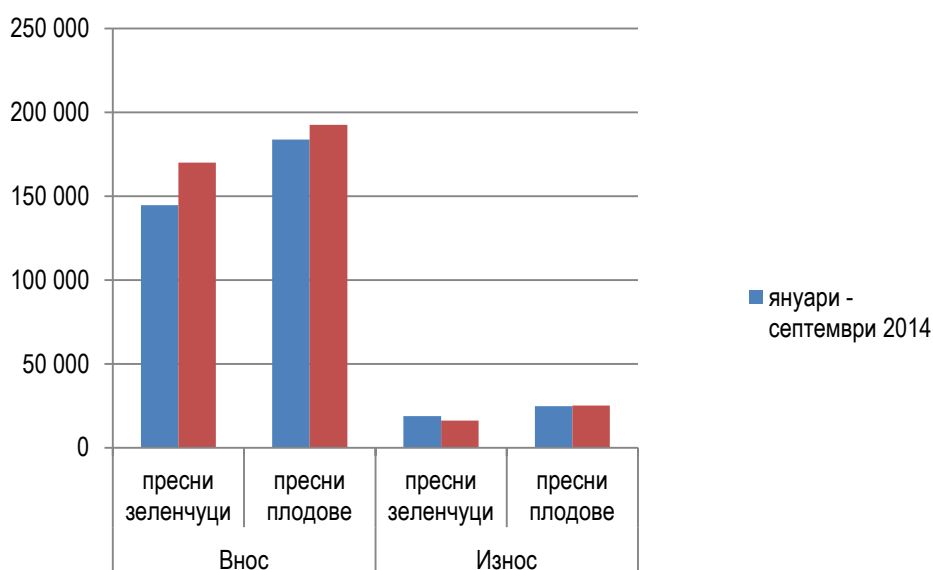
Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

През първите девет месеца на 2015 г. износът на пресни зеленчуци намалява с 14,4% спрямо съответния период на 2014 г., до 16,1 хил. тона, докато износът на пресни плодове нараства с 1,3%, до 25,1 хил. тона.

При зеленчуците се наблюдава чувствително намаление на износа на лук и зеле, съответно с 91,2% и 48,7%. Същевременно, износът на домати нараства с 55%, а този на моркови – над 8 пъти.

Лекото увеличение на общия износ на пресни плодове в рамките на периода се дължи основно на регистрирания ръст на експорта на цитрусови плодове и банани (представляващ реекспорт). От друга страна, изнесените количества черупкови плодове, ягоди, праскови, кайсии и ябълки намаляват с между 30 и 85% на годишна база.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 09.12.2015 г. средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед и рапица се задържат на нивата от предходната седмица.

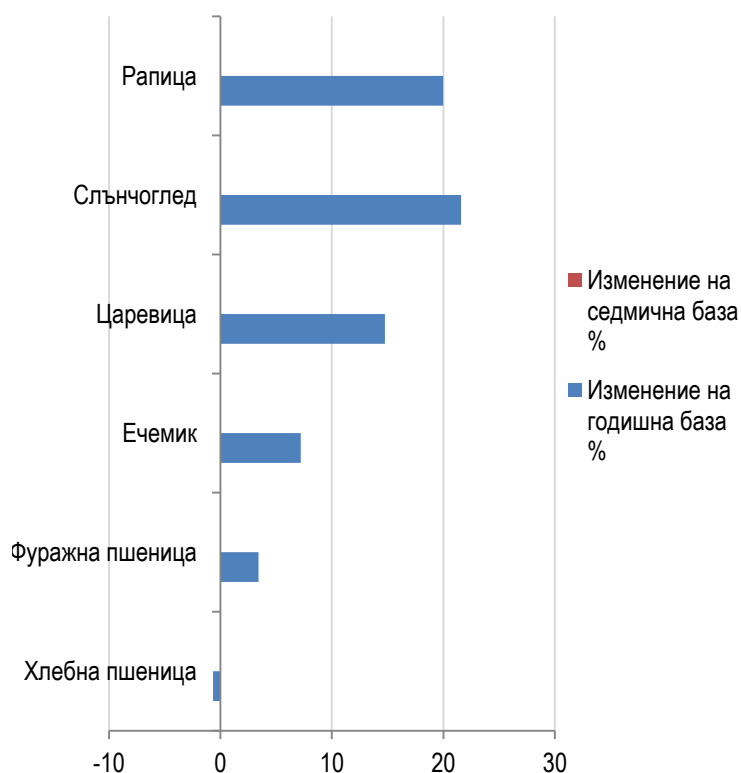
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 09.12.2015 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2014 г., лв./тон без ДДС

	10.12.2014	2.12.2015	9.12.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	297	295	295	-0,7	0,0
Фуражна пшеница	263	272	272	3,4	0,0
Ечемик	250	268	268	7,2	0,0
Царевица	237	272	272	14,8	0,0
Слънчоглед	607	738	738	21,6	0,0
Рапица	581	697	697	20,0	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Сравнявайки със същия период на 2014 г., при повечето от наблюдаваните основни зърнени и маслодайни култури се отчита ръст на средните изкупни цени. Увеличението е по-слабо изразено при фуражната пшеница и ечемика (съответно с 3,4% и с 7,2%) и чувствително - при царевицата, рапицата и слънчогледа (с между 14,8% и 21,6%). Изключение прави средната изкупна цена на хлебната пшеница, която е с 0,7% по-ниска спрямо нивото отпреди една година.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 09.12.2015 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 11.12.2015 г. средните цени на едро на оранжерийни домати и картофи на тържищата в страната се повишават съответно с 3% и 5% на седмична база, докато тази на ябълки намалява с 1,9%.

В сравнение с аналогичния период на 2014 г., средните цени на едро на ябълки и картофи се повишават съответно с 5,1% и 31,3%. Същевременно, при оранжерийните домати се наблюдава поевтиняване с 15,3% на годишна база.

**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 11.12.2015 г.,
сравнено с предходната седмица и със същия период на 2014 г., лв./кг**

	12.12.2014	4.12.2015	11.12.2015	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,48	0,60	0,63	31,3	5,0
домати (оранжерийни)	2,03	1,67	1,72	-15,3	3,0
пипер (зелен)	1,53	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,98	1,05	1,03	5,1	-1,9
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 11.12.2015 г.**

